

HVĚZDIČKY: MILADA

PROJEKTOVÝ DEN: PORTRÉT MILADY

Anotace:	Projektový den seznamuje žáky s osobností Milady Horákové a s hodnotami, které zastávala. Prostřednictvím aktivit rozvíjejících spolupráci a kritické myšlení žáci poznávají klíčové momenty jejího života, uvažují o pojmech jako nespravedlnost a bezpráví, o odvaze a občanské zodpovědnosti a hledají souvislosti s vlastním životem.
Vzdělávací oblasti a obsahové vzdělávací okruhy:	ZV a GV: jazyk a jazyková komunikace, člověk a jeho svět (ZŠ), člověk a společnost, etická výchova
Průřezová témata:	ZV a GV: OSV, VDO, VMEGS
Klíčové kompetence:	ZV a GV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské
Doporučený věk:	10+
Cíle:	Žáci: - vlastními slovy vysvětlují, co znamenají pojmy nespravedlnost a bezpráví - se seznamují s životními událostmi, které formovaly osobnost Milady Horákové - pojmenovávají životní role a hodnoty, které Milada Horáková zastávala, a dokáží vyjádřit, proč je důležité si ji připomínat i v současnosti
Délka:	4 x 45 min. (včetně projekce)
Pomůcky:	- MATERIÁL 1, 2, 3, 4 - barevné papíry, archy papíru A3 - lepidla, pastelky, fixy
Postup:	První část: - Na úvod hodiny se ptáme žáků: <i>Co je to nespravedlnost? Zažili jste ji někdo?</i> Společně se dostaneme k tomu, že nespravedlnost nastává například, když někdo dostane méně, než si zaslouží, nebo je s ním zacházeno hůř, než by mělo být. Například když dva žáci udělají stejnou práci, ale jen jeden dostane dobrou známku, je to nespravedlivé. Nespravedlnost se často spojuje s bezprávím – tedy situací, kdy jsou porušena práva člověka nebo pravidla, která mají všichni dodržovat. - Oznámíme žákům, že si zahrajeme hru „místa si vymění“. Pokud žáci budou souhlasit s výrokem nebo se jich bude osobně týkat, zvednou se a posadí se na jinou židli ve třídě.

Zde jsou příklady výroků:

- Už jsem někdy zažil pocit nespravedlnosti.
 - Cítil jsem, že jsem byl potrestaný za něco, co jsem neudělal.
 - Myslím si, že je důležité, aby se k sobě lidé chovali spravedlivě.
 - Pravidla dodržují jen slaboši.
 - Myslím, že není fér, když někdo porušuje pravidla a nic se mu nestane.
 - Už jsem měl pocit, že moje práce nebo snaha nebyla spravedlivě oceněna.
 - Dodržovat fair play se musí jen ve sportu.
 - Kdybych viděl, jak někdo ubližuje spolužákovi, tak bych utekl, abych neměl taky problémy.
3. V reakci na poslední výrok se můžeme zeptat: *Co byste tedy udělali, kdybyste se stali svědkem takové situace?* Můžeme si povídat o tom, že je správné zkusit zavolat pomoc, ohlásit to dospělému, nenechat si to pro sebe.
4. Sdělíme žákům, že dnes poznají jednu ženu, která také ráda pomáhala a bezpráví během svého života čelila hned několikrát. Přesto s ním bojovala se vztyčenou hlavou.
5. Rozdělíme žáky do skupin (ideálně po čtyřech). Každé skupině přidělíme jednu barvu. Předem si nachystáme rozstříhaný obrázek Milady Horákové (**MATERIÁL 1**), který si vytiskneme na barevné papíry v tolika barevných variantách, kolik máme skupin. Dílky rozstříháme a rozmístíme například po chodbě nebo po třídě.
6. Žáci hledají dílky své barvy. Až najdou všechny (oznámíme pro kontrolu, kolik jich je), skládají z nich celý obraz. Ten nalepí na jednu polovinu archu papíru A3.

Druhá část:

1. Ptáme se žáků, zda poznali, kdo je žena na obrázku. Prozradíme, že se jmenuje Milada Horáková. Zeptáme se, jestli o ní někdo něco ví. Stručně ji představíme.
- Poznámka:** Doporučujeme seznámit se s informačním textem *Otázky a odpovědi*.
2. Následuje **projekce filmu**.
3. Po projekci provedeme s žáky krátkou reflexi emocí pomocí metody **jednoho slova**. Vyzveme žáky, aby jedním slovem popsali pocity, které v nich film vyvolal. Nekomentujeme ani nehodnotíme jednotlivé odpovědi. Slova zapisujeme na tabuli. Pokud se určité slovo opakuje, uděláme k němu čárku. Můžeme pak vidět, jak film působil na třídu jako celek.
- Poznámka:** Využijte další *metody reflexe emocí* po filmové projekci.
4. Sedneme si společně do kruhu a připravíme fotografie Milady Horákové z různých období jejího života (**MATERIÁL 2**). Fotografie si budeme postupně posílat, chvíli si je prohlížet, a nakonec je všechny položíme doprostřed kruhu.
5. Rozdáme do dvojic (či trojic) lísteček s krátkými informacemi z jejího života (**MATERIÁL 3**). Úkolem žáků bude přidělit jejich informaci k fotografii, ke které podle nich patří. Poté, co si žáci přečtou svůj lísteček, se zeptáme, jestli všemu rozumí a případně dovysvětlíme.
6. Po dokončení si společně zkontrolujeme, zda jsme informace přiřadili správně. Na závěr můžeme obrázky společně s informacemi seřadit chronologicky.

Třetí část

1. Na tabuli napíšeme jméno Milady Horákové nebo připneme magnetem její portrét.
2. Vyzveme žáky, aby přemýšleli, jaké všechny role Milada během svého života zastávala. K pomoci využijeme fotografie, které můžeme magnetem připnout na tabuli, aby byly na očích. Nápadů postupně zapisujeme na tabuli. Může zaznít například: matka, manželka, sestra, poslankyně, právnička, bojovnice za demokracii, vězeňkyně, kamarádka, politička, obhájkyň práva žen.
3. Aktivitu shrneme tím, že Milada Horáková byla žena, která se do konce svého života držela svých ideálů, nikomu nechtěla ublížit. Přála si rozvoj pro naši zemi. Stala se však nevinnou obětí komunistického režimu.
4. Následuje reflektivní aktivita ve skupinách. Žáci se vrátí do skupin, ve kterých skládali barevný obrázek Milady. Nyní dostanou vytisknuté jméno s písmeny k vybarvení (**MATERIÁL 4**). Jejich úkolem je vybrat barvy či vzor, kterým písmena ozdobí (pastelkami, fixy). Celé jméno pak nalepí doprostřed zbylé části papíru, na kterém už mají nalepenou skládanku Milady.
5. Vysvětlíme žákům, že jméno **MILADA**, které nalepili doprostřed výkresu, se stane tajenkou jejich vlastní křížovky. Ukážeme jim, že z každého písmene jména (svisle dolů) může vzniknout sloupec – k němu budou vymýšlet slova, která souvisejí s Miladou. Může to být některá z jejích **rolí** (např. matka, právnička, poslankyně...) nebo **vlastností, charakterové rysy** (např. statečnost, spravedlivá, laskavost) nebo **pojmy, které jim ji připomínají** (např. svoboda, demokracie, odvaha, vězení...).
6. Vyzveme žáky, aby společně ve skupině diskutovali a vymýšleli, jaká slova k jednotlivým písmenům napíší. Důležité je dodat, že pojmy nemusí na dané písmeno jen začínat. Mohou na něj i končit, případně být uprostřed slova. Žáci svá nová slova píšou také barevně.
7. Necháme žáky pracovat, obcházíme třídu, jsme připraveni poradit.
8. Ke konci lekce žáci svou „tajenku“ představí ostatním. Mohou například vybrat tři pojmy, které jsou pro ně nejdůležitější.

Reflexe:

Reflexe probíhá formou diskuse. Ptáme se žáků: *Proč by lidé neměli na Miladu Horákovou zapomenout?* Sdílíme společně názory a nasloucháme ostatním.

Doplňková aktivita:

Aby žáci o tématu přemýšleli i dále, můžeme vyhlásit dobrovolný úkol. Žáci mohou na internetu hledat příklady toho, že lidé na Miladu Horákovou nezapomínají, jako například mural na domě, sochy, názvy ulic, výstavy apod. Na domluvený den si mohou nachystat tyto ukázky a prezentovat je třídě.

Poznámka:

Vzhledem k věku žáků je třeba volit citlivý přístup k tématu, zejména k okolnostem zatčení a popravy Milady Horákové. U mladších žáků je vhodné více zdůrazňovat její odvahu, spravedlnost a morální postoje, než samotnou krutost a tragický konec. Informace o popravě je možné zmínit stručně a věcně, bez drsných detailů, a klást důraz na to, že Milada Horáková zůstala věrná svým ideálům až do konce.

Ukázka realizace:

Zdroj: Canva

Čj. T 2544/50. O p i s t e l e g r a m u.

4484 New York cz38/twl50/1 216 50 13 1011

President Klement G o t t w a l d - Praha.

Prosím Vás o nevykonání rozsudku vyneseného nad Miladou Horá-
covou, Zdeňkem Kalasem, Oldřichem Pecllem a Janem Buchalem. Byli
obětí nacismu, vězňové německých koncentračních táborů.
Jsem hluboce přesvědčen, že si zaslouží šit.

Profesor.
Albert E i n s t e i n
P r i n c e t o n - U n i v e r s i t a.

Zdroj: filmy Nepřemožena: Milada Horáková a Případ Dr. Horáková

Jen den po Štědrém dni roku 1901 se narodila malá Milada do rodiny Králových. Měla bratra a sestru, kteří však podlehli nemoci. Když se narodila další sestríčka Věra, přineslo to rodině opět radostné chvíle.

Milada úspěšně dokončila studium na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a začala pracovat na sociálním úřadu města Prahy. Toto období je však krásné i proto, že se v roce 1927 provdala za svou životní lásku – Bohuslava Horáka.

Jak to jen stíhala? Milada pomáhala chudým, působila v ženském hnutí a vstoupila i do politiky. Tam zastávala názory svého vzoru – prezidenta Masaryka. České ženy reprezentovala i v zahraničí na nejrůznějších setkáních ženského hnutí.

Milada se stává také maminkou – v roce 1933 se jí narodila dcera Jana. Po německé okupaci se ale všechno změnilo: manželé Horákové se zapojili do odboje, byli zatčeni a svou dceru Janu mohli znovu spatřit až po válce.

Přišly první Vánoce po válce a rodina se znovu šťastně shledala. Jako zázrakem všichni přežili a s nadějí vyhlíželi nové Československo – svobodné a demokratické.

Poválečná doba si vyžádala od Milady větší politickou aktivitu. Šlo o budoucnost. Milada se stala poslankyní. Na fotografii je s prezidentem Edvardem Benešem.

Komunistický převrat v roce 1948 přinesl do naší země těžké a nespravedlivé časy. Lidé, kteří byli pro novou vládu nepohodlní, se mohli dostat do velkých problémů - soudní procesy, věznění. To se stalo v roce 1950 i Miladě Horákové. Byla obviněna neprávem, aby se lidé báli postavit proti režimu.

Komunisté si na Miladu Horákovou vymysleli falešná obvinění a proces skončil tím nejhorším – trestem smrti. Mnoho lidí z celého světa proti tomu protestovalo, ale Československo pod vlivem Sovětského svazu tuto tragédii nakonec dovršilo. Poznáš, kdo například žádal milost?

MILADA
MILADA
MILADA
MILADA